

Zbliżając się do Uroczystości Bożego Narodzenia przypomnijmy ważne słowa świętego Papieża, który nawiązując do tematu betlejemskiej szopki, przypomniał że jest ona przeciwieństwem tej wizji świąt, która jest coraz częściej promowana w konsumpcyjnym świecie: "prostota szopki przeciwstawia się obrazowi Bożego Narodzenia wielokrotnie narzucanemu w informacjach reklamowych.

Szerzenie się mentalności konsumpcyjnej powoduje, że również piękna tradycja dawania sobie prezentów z okazji Bożego Narodzenia, w rodzinie i wśród przyjaciół, narażona jest na utratę swego autentycznego «Bożonarodzeniowego» znaczenia. W istocie bowiem zwyczaj ten zrodził się w powiązaniu z faktem, że Osoba Jezusa jest darem Boga dla ludzkości, co symbolicznie wyrażają nasze prezenty z okazji tego święta. Z tego względu należy wybierać takie formy darów, które są znakiem solidarności i otwartości wobec ubogich i potrzebujących". (św. Jan Paweł II, 22 XII 2002 r.)

Przypomnijmy, że Uroczystość Bożego Narodzenia została wprowadzona do kalendarza świąt

kościelnych w IV wieku. Dwieście lat później ustaliła się tradycja wieczornej kolacji, zwanej wigilią. Wieczera wigilijna jest niewątpliwie echem starochrześcijańskiej tradycji wspólnego spożywania posiłku, zwanego z grecka agape, będącego symbolem braterstwa i miłości między ludźmi. Gdy w drugiej połowie IV w. Synod w Laodycei zabronił biesiadowania w świątyniach, zwyczaj ten przeniósł się do domów wiernych. W Polsce Wigilię zaczęto obchodzić wkrótce po przyjęciu chrześcijaństwa, choć na dobre przyjęła się dopiero w XVIII wieku.

W polskiej tradycji to ojciec rodziny lub najstarszy wiekiem rozpoczynał wieczerę modlitwą, odczytaniem opisu narodzenia Pańskiego z Ewangelii św. Łukasza. Następnie dzielono się opłatkiem i składano sobie życzenia. Pod choinką ustawia się często żłóbek, dla upamiętnienia narodzenia Pana Jezusa w Betlejem. Układa się pod nią także prezenty dla najbliższych. Wigilia w polskiej obyczajowości jest świętem rodzinnym. Podobnie jak w Polsce Wigilię obchodzi się na Litwie, na Białorusi, na Ukrainie wśród katolików łacińskich, w Czechach i na Słowacji. Nieznany poza terenami dawnej Rzeczypospolitej jest zwyczaj łamania się opłatkiem.

Po wigilii katolicy udają się tradycyjnie na pasterkę. Pasterka jest pamiątką z pierwszych wieków chrześcijaństwa, kiedy nabożeństwa nocne należały do stałej praktyki Kościoła. Pierwsze Msze św. o północy 24 grudnia sprawowano w Betlejem. Kościoły w okresie Bożego narodzenia zdołały ozdobić żłóbek. Żłóbek w dzisiejszej postaci zawdzięczamy św. Franciszkowi. Historia tej tradycji jest jednak znacznie dłuższa i sięga piątego wieku. Wtedy, jak głosi podanie, żłóbek Jezusa przeniesiono z Betlejem do Rzymu i umieszczono w bazylice Matki Bożej Większej. Także Pasterkę w Rzymie odprawiano początkowo tylko w tym kościele.